

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a JUDr. Milana Podhrázkého, PhD. ve věci navrhovatele: **Přípravný výbor pro konání místního referenda v obci P.**, zastoupeného zmocněncem proti odpůrci: **Obec P.**, se sídlem, o návrhu na určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky

t a k t o :

- I. Návrh se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel se návrhem podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jenž byl soudu doručen dne 22. června 2012, domáhá určení, že jím podaný návrh na konání místního referenda v obci P. nemá nedostatky.

V návrhu se uvádí, že navrhovatel dne 31. května 2012 doručil návrh na konání místního referenda obecnímu úřadu P. (dále jen „obecní úřad“), v němž navrhl uskutečnit v uvedené obci místní referendum o otázce: „Požadujete, aby orgány obce P. zachovaly v obecním parku petánquové hřiště?“ Obecní úřad navrhovatele v dopise předaném dne 13. června 2012 vyzval k odstranění nedostatků návrhu ve lhůtě 30 dnů od doručení výzvy. Nedostatky spatřoval konkrétně ve formulaci referendové otázky, v odůvodnění návrhu a v odhadu nákladů provedení referenda.

Navrhovatel výzvě především vytýká skutečnost, že se ve vztahu k formulaci otázky a jejímu odůvodnění zabývá v principu hodnocením toho, zda o navržené otázce lze ve smyslu ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místním referendu“), referendum konat, což má hodnotit zastupitelstvo obce a nikoliv obecní úřad. Navrhovatel v této souvislosti poukázal i na právní názor zastávaný v rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 22. 6. 2009, č.j. 44 Ca 44/2009-33. Pro případ, že by tato otázka podstatná byla, argumentuje navrhovatel pro závěr, že předmětná otázka spadá do samostatné působnosti obce a jejímu položení nebrání ani skutečnost, že pozemky, na nichž se má hřiště nacházet, nejsou ve vlastnictví obce, neboť výsledek referenda bude zavazovat zastupitelstvo obce pouze k tomu, aby se zdrželo zásahů, jež by mohly existence hřiště ohrozit.

Navrhovatel také odmítl výtku, že nedostatečně odhadl náklady na pořádání referenda a označil ji za formalistickou a odporující zásadě dobré správy. Informaci, že tyto náklady budou obdobné nákladům na konání voleb do zastupitelstva obce se současným výčtem hlavních složek těchto nákladů, považuje navrhovatel pro zastupitelstvo obce za dostačující, aby mohlo posoudit jejich dopady na rozpočet obce. Požadavek obecního úřadu, aby vyjádřil zřetelnou a konkrétní představu finančních dopadů na rozpočet obce a z jakých finančních prostředků by náklady na konání místního referenda byla obec schopna hradit, pak podle

navrhovatele nemá oporu v žádném právním předpise a nemůže mu být uložena. Navrhovatel má za to, že podmínky zákona o místním referendu splnil tím, že uvedl, že realizací rozhodnutí přijatého v referendu nevzniknou obci žádné výrazné náklady. V této souvislosti také poukázal na důvodovou zprávu k ustanovení § 11 zákona o místním referendu, podle níž tyto náležitosti návrhu nejsou nijak závazné a mají být pouze vodítkem jednak pro obec a jednak pro osoby, které budou v místním referendu hlasovat, aby si uvědomily, z čeho se bude referendum hradit, a byly s tím srozuměny.

Navrhovatel také namítá, že výzva k odstranění nedostatků návrhu je nepřezkoumatelná, neboť její závěr o tom, že realizace místního referenda může významně zasáhnout do rozpočtu obce, popř. že odhadovaná výše nákladů na konání referenda je nedostatečná, není skutkově zdůvodněn. Navíc tento závěr podle navrhovatele neobstojí, neboť aktuální stav finanční rezervy obce ve výši 1.100.000,- Kč na tyto náklady nepochybně postačuje. Navrhovatel se proto domáhá, aby soud určil, že jím podaný návrh na konání místního referenda nemá žádné nedostatky.

Odpůrce v písemném vyjádření k návrhu uvedl, že skutečnosti uváděné ve výzvě byly toliko bližší konkretizací nesprávných údajů v návrhu obsažených a vysvětlením, jak dospět k předložení bezvadného návrhu, nikoliv „přezkoumáním věci“ ve smyslu § 13 zákona o místním referendu, což skutečně přísluší zastupitelstvu obce. Otázka podle odpůrce nemá žádné opodstatnění, protože záměrem obce P. ani jakéhokoli jejího orgánu není zrušení hřiště či zásah do práv vlastníků hřiště, bez ohledu na otázku, zda bylo vybudováno v souladu se stavebním zákonem. Odpůrce také nabízí k důkazu listiny, z nichž má vyplývat, že obec P. není vlastníkem hřiště, a navrhuje jako předběžnou otázku vyřešit, zda pétanquové hřiště de iure vůbec existuje a kdo je jeho vlastníkem. Odpůrce má také za to, že odhad nákladů na konání místního referenda učiněný srovnáním s náklady na konání voleb byl zavádějící a naprosto nedostatečný a trvá na jeho doplnění. Uvádí, že je na navrhovateli, aby měl jasnou představu o konkrétní výši nákladů na konání místního referenda. Námitka navrhovatele, že obecní úřad měl svou výzvu skutkově podložit vlastním odhadem nákladů, pak podle odpůrce nemá zákonné opodstatnění. Ze všech uvedených důvodů podle odpůrce plyne, že návrh na konání místního referenda nedostatky má.

Z předloženého spisového materiálu soud zjistil, že dne 13. června 2012 starosta odpůrce zmocněnci navrhovatele vrátil návrh na konání místního referenda a vyzval jej k odstranění nedostatků návrhu nejpozději do 30 dnů ode dne doručení výzvy. Ve výzvě je konstatováno s odkazem na § 6 zákona o místním referendu, že v referendu lze rozhodovat o věcech spadajících do samostatné působnosti obce. Otázka formulovaná v návrhu však nemá „věcné odůvodnění“, neboť obec je sice vlastníkem předmětného pozemku, ale k samotnému hřišti obec vlastnická práva nemá a podle údajů v katastru nemovitostí hřiště ani de iure neexistuje. Protože obec hřiště nevlastní, nemůže vyhlášením referenda zasahovat do vlastnických práv osob, jimž hřiště patří. Tvrzení přípravného výboru, že zastupitelstvo na popud starosty plánuje zrušení hřiště, se nezakládá na pravdě, když to se hřištěm zabývalo jenom z hlediska otázky, kdo hřiště vybuvoval a komu patří. Obecní úřad stavebníkovi doporučuje, aby provedl kroky k legalizaci hřiště u stavebního úřadu a následně v katastru nemovitostí. Odhad nákladů na konání místního referenda učiněný srovnáním s náklady na konání voleb výzva označuje za zcela nedostatečný, neboť samotná realizace místního referenda může představovat významný zásah do rozpočtu obce nebo dokonce může finanční možnosti obce přesahovat. Podle výzvy by měl přípravný výbor vyjádřit zřetelnou a konkrétní představu finančních dopadů na rozpočet obce a z jakých finančních prostředků by náklady na konání místního referenda byla schopna hradit.

Vlastní návrh na konání místního referenda pod bodem d) uvádí, že „s provedením navrhovaného místního referenda vzniknou náklady v obdobné výši jako při provádění voleb

do zastupitelstva obce. Konkrétní výše těchto nákladů je obci známa z její úřední činnosti – budou tvořeny zejména náklady na tisk hlasovacích lístků, na zaplacení práce členů komisí pro hlasování, případně na nájem hlasovacích místností.“ Dále se pak návrh věnuje odhadu nákladů na realizaci rozhodnutí v referendu. Údaj o tom, z jakých prostředků obce budou náklady na konání a realizaci místního referenda hrazeny, návrh neobsahuje ani náznakem.

Krajský soud v Praze po zjištění, že návrh byl podán včas v desetidenní lhůtě od doručení písemné výzvy k odstranění vad podle ustanovení § 57 odst. 2 písm. a) zákona o místním referendu a že splňuje i další zákonné náležitosti, návrh věcně přezkoumal v intencích ustanovení § 91a a § 93 s. ř. s. Dospěl však k závěru, že podaný návrh, třebaže jen v dílčí části, není důvodný.

Podle § 10 zákona o místním referendu návrh přípravného výboru musí obsahovat

- a) označení území, na němž se konání místního referenda navrhuje,
- b) znění otázky, popřípadě otázek, navržené k rozhodnutí v místním referendu,
- c) odůvodnění návrhu,
- d) odhad nákladů spojených s provedením místního referenda a realizací rozhodnutí přijatého v místním referendu a způsob jejich úhrady z rozpočtu obce, popřípadě statutárního města,
- e) označení zmocněnce z členů přípravného výboru,
- f) jména a příjmení členů přípravného výboru, jejich datum narození, místo, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, kterým se rozumí adresa pobytu (dále jen "adresa"), a jejich vlastnoruční podpisy.

Přílohu návrhu přípravného výboru, která je jeho součástí, tvoří podpisová listina (§ 11) s očíslovanými podpisovými archy.

Podle § 12 zákona o místním referendu návrh přípravného výboru spolu s přílohou předkládá přípravný výbor obecnímu úřadu, který posoudí předložený návrh přípravného výboru ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho podání; jestliže v návrhu přípravného výboru neshledá nedostatky, neprodleně po uplynutí této lhůty písemně vyrozumí zmocněnce. Nemá-li návrh přípravného výboru náležitosti stanovené podle § 10 a 11 nebo obsahuje-li nesprávné nebo neúplné údaje, obecní úřad neprodleně písemně vyzve zmocněnce, aby takové nedostatky ve stanovené lhůtě, která nesmí být kratší než 7 dnů, odstranil. Současně obecní úřad návrh přípravného výboru zmocněnci podle potřeby vrátí a o tomto postupu učiní zápis a přiloží k němu kopii návrhu přípravného výboru. V případě, že obecní úřad nevyrozumí zmocněnce o tom, že návrh přípravného výboru nemá nedostatky, nebo ho nevyzve k jejich odstranění, považuje se takový návrh přípravného výboru po uplynutí lhůty 30 dnů od jeho podání za bezvadný. Bezvadný návrh přípravného výboru předloží rada obce k projednání zastupitelstvu obce na jeho nejbližším zasedání.

Podle § 13 zákona o místním referendu zastupitelstvo obce na svém nejbližším zasedání usnesením rozhodne

- a) o vyhlášení místního referenda, jestliže lze o navržené otázce místní referendum konat, a zároveň stanoví den jeho konání (§ 15),
- b) o tom, že místní referendum nevyhlásí, jestliže o navržené otázce nelze místní referendum konat.

Případy nepřipustnosti konání referenda upravuje zejména § 7 zákona o místním referendu.

Z uvedeného vyplývá, že zákon neumožňuje obecnímu úřadu přezkoumávat, zda referendum o navržené otázce lze či nelze konat. Posouzení této otázky přísluší podle ustanovení § 13 odst. 1 písm. a) zákon o místním referendu zastupitelstvu obce v rámci rozhodování o vyhlášení místního referenda. Zastupitelstvo obce při rozhodování o vyhlášení místního referenda podle citovaného ustanovení posuzuje nejen to, zda je či není v dané věci konání místního referenda vyloučeno podle ustanovení § 7 zákona o místním referendu, ale též to, zda otázka splňuje požadavek podle ustanovení § 8 odst. 3 zákona o místním referendu, tedy zda je otázka jednoznačně položena tak, aby na ni bylo možno odpovědět „ano“ nebo „ne“, jakož i případné nedostatky návrhu, které obecní úřad neodhalil.

V dané věci je však zřejmé, že starosta obce, jenž v této věci vystupuje jak za obecní úřad, tak za obec samu, směřuje otázky, jež podléhají přezkoumání obecnímu úřadu a otázky, o nichž přísluší rozhodnout teprve zastupitelstvu obce.

Z citované právní úpravy vyplývá, že obecnímu úřadu přísluší pouze zkoumat, zda návrh, který mu byl předložen, obsahuje náležitosti plynoucí z ustanovení § 11 a § 12 zákona o místním referendu a zda jsou správné a úplné. Žádnému z orgánů obce pak nepřísluší zkoumat vhodnost či věcnou opodstatněnost pokládané otázky, ani důvody, jež přípravný výbor k iniciaci místního referenda vedly – o nich rozhodují v souladu s principy přímé demokracie přímo oprávněné osoby tím, že v dostatečném počtu připojí svůj podpis na podpisové listiny. Jediným limitem, který zde zákon předpokládá, je totiž jen tzv. nepřipustnost místního referenda, která je v § 7 navázána primárně právě na obsah v referendu pokládané otázky, může však spočívat i v jiných skutečnostech (srov. např. usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 07. 2006, čj. 30 Ca 59/2006-68, publikované pod č. 964/2006 Sb.NSS). Rozhodnutí, zda k určité otázce zákon konání místního referenda připouští, ovšem přísluší v rámci stanovené posloupnosti kroků až zastupitelstvu obce.

Zkoumá-li obecní úřad správnost náležitostí návrhu na konání místního referenda, vztahuje se tato jeho pravomoc v principu pouze na náležitosti stanovené v písm. a), d), e) a f) ustanovení § 10 odst. 1 zákona o místním referendu a na náležitosti podpisové listiny vyjma § 11 odst. 1 písm. b), kde lze z pohledu správnosti zkoumat pouze to, zda jsou otázky v návrhu a v podpisových listinách totožné. Míra zkoumání správnosti se přitom u jednotlivých náležitostí liší. Zatímco v případě kontroly správné identifikace členů přípravného výboru a osob podepisujících podpisové listiny se vyžaduje vysoká míra přesnosti, v případě náležitosti stanovené v § 10 odst. 1 písm. d) zákona o místním referendu (odhad nákladů spjatých s místním referendem) se správnost zkoumá jen velmi omezeně. Plyne to už z toho, že se jedná o odhady a nikoliv konstatování předem známé veličiny.

Dalším důvodem pro snížení nároků na přesnost posledně zmíněných údajů je skutečnost, že potřebné podklady pro tyto údaje jsou především v rukou obce samotné a nikoliv v rukou obyvatel obce, mezi něž musí členové přípravného výboru patřit. V případech, kdy orgány obce nefungují dle představ významné části obyvatel (což mnohdy bývá právě příčinou, jež vede k vyvolání místního referenda „zdola“), se mohou často vyskytovat i situace, kdy obyvatelům obce je nadměrně ztěžován přístup k potřebným údajům a požadavek přílišné přesnosti by tak mohl být kontraproduktivní - umožnil by totiž orgánům obce oddalovat či přímo znemožňovat vyhlášení místního referenda jakožto významného prvku přímé demokracie.

Navíc samotný zákonodárce v důvodové zprávě k návrhu zákona předznamenává (podtržení doplněno): „*Návrh požaduje, v případě místního referenda shodně se stávající právní úpravou, aby "navrhovatel", pokud bude mít realizace otázky odsouhlasené v místním referendu dopad na rozpočet obce, resp. statutárního města, uvedl alespoň odhadem předpokládanou výši nákladů spojených s provedením místního referenda a z čeho by měly*

být tyto náklady hrazeny. Navrhovatel místního referenda by měl v návrhu uvést z jakých prostředků obce, statutárního města by se samotné místní referendum a následné konečné provedení mělo financovat, z jaké kapitoly rozpočtu obce resp. statutárního města. Uvedení této náležitosti návrhu má být spíše vodítkem pro obec resp. statutární město; není při realizaci výsledku místního referenda závazné. Má sloužit pouze k tomu, aby si oprávněné osoby uvědomily, z čeho se provedení (realizace) místního referenda bude hradit a byly s tím srozuměny.“

Údaje o očekávaných nákladech a způsobu jejich úhrady jsou tak pouze přibližnou veličinou, která má napomáhat orientaci, a to nikoliv zastupitelstva obce, jak se domnívá navrhovatel, nýbrž osob, které se rozhodují, zda svým podpisem na podpisových listinách přispějí k vyvolání místního referenda k dané otázce. Nejedná se přitom o informaci, jež má směřovat k osobám, jež v místním referendu hlasují, neboť zákon o místním referendu nepředpokládá, že by se hlasující osoby před provedením hlasování měly s návrhem na konání místního referenda seznámit (vlastně jim to ani neumožňuje, neboť návrh ve volební místnosti ani u hlasovacích lístků vůbec nemusí být).

Pro tento účel pak postačí pouze přibližné údaje, po nichž lze požadovat pouze přesnost v řádech, nikoliv však detailní položkový rozpis účetního charakteru. Přitom nepřesnost odhadu nákladů na konání referenda směrem nahoru vadí menší měrou, neboť pravděpodobnost souhlasu dostatečného počtu oprávněných osob s konáním referenda a tedy vynakládání nákladů na jeho organizaci se tím sníží. Problematické tak může být v principu především výrazné podcenění této nákladové položky. Ačkoliv by číselné vyjádření potřebné částky mělo být přednostním způsobem naplnění této náležitosti návrhu, lze si představit (jako je tomu v nyní řešeném případě) i vyjádření srovnáním s jinou nákladovou položkou, je-li její rozsah dostatečně veřejnosti znám. Obecní úřad by tudíž měl vyzývat k odstranění vad uvedeného vyčíslení z důvodu nesprávnosti teprve v případech, kdy míra této nesprávnosti mohla zjevně vést (ať už jde o hrubou nedbalost či úmysl) k manipulaci s oprávněnými osobami ve prospěch konání místního referenda či ve prospěch konkrétního rozhodnutí o otázce v referendu položené.

Pokud jde o vlastní výzvu k odstranění vad, zákon o místním referendu na její obsah zvláštní nároky nečiní. V ustanovení § 12 odst. 2 stanoví pouze její písemnou formu a požadavek na stanovení lhůty k odstranění vad, jež musí být delší než sedm dnů. Z kontextu též plyne, že musí označit konkrétní nedostatky návrhu, neboť k nedostatkům ve výzvě nevytčeným již není možné po uplynutí třicetidenní lhůty podle odst. 4 přihlížet.

Z ustanovení § 54 zákona o místním referendu stejně jako z § 12 odst. 5, jež použití správního řádu vylučují, resp. jej připouští pouze pro postup při doručování, je zjevné, že výzva není správním rozhodnutím, na něž by bylo možné klást požadavky na jeho odůvodnění ve smyslu § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Na druhou stranu i nadále platí ustanovení § 177 odst. 1 správního řádu, podle nějž se i v takovém případě užijí základní zásady činnosti správních orgánů stanovené v § 2 až 8 správního řádu. Podle § 4 odst. 2 správního řádu tak obecní úřad je povinen zmocněnci přípravného výboru poskytnout přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.

Lze mít proto za to, že i výzva k odstranění nedostatků návrhu na konání místního referenda by měla obsahovat vedle informace o vadách i poučení o tom, jak je lze odstranit a jaký bude další procesní postup ve věci. Samotné uvedení vady a nastínění způsobu jejího odstranění pak z podstaty samé vyžaduje i uvedení toho, v čem nesprávnost spočívá. Jde-li o zjevnou nesprávnost odhadovaných nákladů, bude pravidelně nutné uvést i důvod, proč se obecní úřad domnívá, že učiněný odhad je zcela mylný. Nemusí však jít o podrobné

zdůvodnění nesprávnosti údaje. Obec díky tomu může (v případě napadení výzvy u soudu), a v zájmu obhajoby postupu svého obecního úřadu by i měla, důvody nesprávnosti blíže rozvést ve svém procesním stanovisku. Vlastní podrobné zdůvodnění nesprávnosti ovšem musí obsahovat až usnesení soudu, jímž by bylo ve věci meritorně rozhodnuto.

S ohledem na tento právní závěr tak soud nemůže akceptovat námitku navrhovatele, že výzva obecního úřadu je pro nedostatek odůvodnění nepřezkoumatelná. Koncept nepřezkoumatelnosti je totiž použitelný pouze ve vztahu ke správním rozhodnutím, jejichž nezbytnou součástí je i přesvědčivé zdůvodnění skutkových a právních závěrů, jež vedly správní orgán k jejich vydání. Ostatně ani s. ř. s. neumožňuje ve vztahu k nyní podanému návrhu obdobný procesní postup jako v případě nepřezkoumatelného správního rozhodnutí. Soud totiž nemůže výzvu odpůrce zrušit a vrátit mu ji s tím, aby ji řádně odůvodnil. Z formulace § 91a odst. 1 písm. a) s. ř. s. totiž plyne, že soud může návrh pouze buď zamítnout, anebo určit, že návrh nemá nedostatky. Pokud soud určí, že návrh nedostatky nemá, obecní úřad již nemůže učinit další výzvu ani doplňovat stávající výzvu o další důvody či chybějící odůvodnění. Návrh se totiž podle § 12 odst. 4 zákona o místním referendu již bez dalšího předloží zastupitelstvu obce a obecní úřad tak nemá žádný prostor pro napravování nedostatků výzvy. Namítaný nedostatek skutkových tvrzení v napadené výzvě obecního úřadu tak nemůže vést k automatickému úspěchu navrhovatele v řízení před soudem.

V této věci obecní úřad navrhovateli vytýkal jednak skutečnost, že návrh nemá věcné opodstatnění, jednak nedostatečný odhad nákladů na uskutečnění místního referenda a jednak že neuvedl, z jakých prostředků se budou náklady na konání referenda hradit.

Aplikuje-li soud shora učiněné právní závěry na předloženou věc, je zjevné, že argumentace chybějícím věcným opodstatněním položené otázky, polemika s potřebou místní referendum k této otázce konat a eventuální výtky, že jde o otázku, o níž referendum konat nelze, tj. naprostá většina výtek obecního úřadu, je neoprávněná, neboť těmito okolnostmi se obecní úřad přinejmenším v dané fázi procesního postupu vůbec nemá zabývat. Jedná se totiž o otázku vhodnosti konání místního referenda, kterou orgánům obce hodnotit vůbec nepřísluší (tuto otázku již konečným způsobem rozhodl příslušný počet oprávněných osob podle § 8 zákona o místním referendu, jež se podepsaly na podpisové listiny) a o otázku přípustnosti konání místního referenda, o níž rozhoduje zastupitelstvo obce podle § 13 zákona o místním referendu.

Druhou výtkou obecní úřad měl za to, že odhad nákladů na provedení místního referenda učiněný srovnáním s výší nákladů na provedení obecních voleb je zcela nedostatečný a zavádějící. Přitom ze srovnání právní úpravy obsažené v zákoně o místním referendu a zákoně č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a z něj plynoucích povinností obce při organizaci voleb, resp. místního referenda, nejsou zjevné žádné důvody, proč by měly náklady na uspořádání místního referenda přesáhnout náklady s organizací obecních voleb. Naopak lze předpokládat, že tyto náklady budou nižší, neboť není třeba rozesílat volební lístky voličům (ty se vydávají až ve volební místnosti - § 36 odst. 3 zákona o místním referendu), volební lístky jsou stručnější a jejich vyhodnocování zpravidla probíhá rychleji (jsou jen dvě platné varianty zaškrtnutí – viz § 37 odst. 2 zákona o místním referendu) a především se hlasování koná v jediném dni (viz § 5 odst. 1 zákona o místním referendu).

Obecní úřad nijak nespecifikoval, proč by se výše těchto nákladů měla lišit od výše nákladů vynaložených na obecní volby a proč tento údaj má být zavádějící, a to nejen ve výzvě, ale ani ve vyjádření zaslaném soudem. Význam nákladů na organizaci obecních voleb ve vztahu k rozpočtu obce je pro veřejnost dobře srozumitelný, ačkoliv to nemusí znamenat, že by si každý byl vědom jejich přesné výše. Je totiž zřejmé, že nejde o takovou částku, která by

byla pro obec likvidační či si vyžadovala významné omezení jiných výdajů obce. V rozsahu dané obce lze předpokládat, že výdaje se budou pohybovat maximálně v řádu několika desítek tisíc Kč. Soud si je sice vědom skutečnosti, že náklady na uskutečnění voleb jsou na rozdíl od místního referenda vyrovnány dotacemi ze státního rozpočtu, nicméně § 10 odst. 1 písm. d) zákona o místním referendu požaduje uvedení informace o výši nákladů na konání místního referenda, nikoliv výši ztráty po odečtení případné dotace. Proto nevyčíslený odkaz na náklady spojené s volbami do obecního zastupitelstva je údajem, jenž požadavkům zákona o místním referendu dostojí.

To pak platí zejména v situaci, kdy (jak soud po prozkoumání obsahu úřední desky odpůrce – zejména pak rozpočtu a závěrečné zprávy za rok 2010, kdy se konaly poslední obecní volby – zjistil) z údajů odpůrcem veřejně zpřístupňovaných konkrétní výši takové částky zjistit nelze. Jestliže je možnost navrhovatele uvést tuto částku v konkrétní výši informační uzavřeností odpůrce značně ztížena, nemohou být ani požadavky na formulaci této náležitosti návrhu přísné. Proto ani druhá výtku obecního úřadu neobstojí.

Zcela okrajově však výzva obecního úřadu zmínila i třetí výtku – neuvedení údaje o tom, z jakých prostředků budou příslušné náklady hrazeny – a tato výtku je jako jediná oprávněná. Argumentace navrhovatele, že tento požadavek obecního úřadu postrádá zákonný podklad, neobstojí, neboť § 10 odst. 1 písm. d) zákona o místním referendu výslovně požaduje, aby návrh obsahoval „*odhad nákladů spojených s provedením místního referenda a realizací rozhodnutí přijatého v místním referendu a způsob jejich úhrady z rozpočtu obce, popřípadě statutárního města*“. Proto tento údaj je nezbytnou náležitostí návrhu, která v něm musí být vždy obsažena. Jejím smyslem je upozornit oprávněné osoby na nutné důsledky konání místního referenda a realizace rozhodnutí v něm na rozpočet obce, např. na skutečnost, že zabezpečení potřebných finančních prostředků si vyžádá omezení určitých investic či jiných výdajů obce, jejich odložení, či naopak, že realizace určitého rozhodnutí povede k předpokládané úspoře výdajů apod. I tento údaj má mít opět pouze orientační význam, neboť je založen pouze na odhadech. Soud přitom má za to, že požadavek nadnesený důvodovou zprávou k zákonu o místním referendu na uvedení konkrétní kapitoly rozpočtu obce nelze z textu zákona dovodit a pro splnění této náležitosti postačí i méně specifický údaj (např. využití prostředků na bankovním účtu obce, omezení výdajů na pořádání určité kulturní akce, využití prostředků získaných veřejnou sbírkou na tento účel v obci aj.). Je dokonce otázkou, zda v situaci, pokud by obec např. ani k žádosti o poskytnutí informace nebyla ochotna potřebné podklady přípravnému výboru poskytnout, by nebylo možné tento údaj platně nahradit konstatováním, že v důsledku tohoto odmítnutí poskytnutí potřebných podkladů navrhovatelé nejsou schopni tento údaj uvést. Nicméně chybí-li v návrhu jakákoliv zmínka k tomuto bodu a je-li to obecním úřadem včas vytknuto, není možné bez příslušného doplnění návrh na konání místního referenda postoupit k rozhodnutí zastupitelstvu obce.

Protože údaj o způsobu úhrady nákladů na konání referenda z rozpočtu obce v návrhu na konání místního referenda v rozporu s ustanovením § 10 odst. 1 písm. d) zákona o místním referendu obsažen není a výzva obecního úřadu k odstranění vad mimo jiné tuto skutečnost návrhu včas vytkla, je třeba návrh považovat za vadný. V důsledku toho ani soud nemohl vyhovět návrhu zmocněnce přípravného výboru a analogicky podle § 78 odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 91a odst. 3 s. ř. s. jej bez nařízení jednání tímto usnesením zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něž v řízení ve věcech místního referenda nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Usnesení bude doručeno účastníkům řízení, tedy zmocněnci navrhovatele a odpůrci. Současně bude vyvěšeno na úřední desce soudu; usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 20. července 2012

Mgr. Jitka Zavřelová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost: Nešporová